

LIETUVOS – JUNGTINĖS KARALYSTĖS DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. balandžio 27 d.

I. Jungtinės Karalystės ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Jungtinės Karalystės ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2018 m. buvo nekilnojamo turto sektorius (13%), pramonė (10%), didmeninė ir mažmeninė prekyba (9,4%), finansų ir draudimo veikla (9,4%), profesinės, mokslinės ir techninės veiklos (9,2%).

2019 m. Jungtinės Karalystės prekių eksportas siekė 417 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 46% Jungtinės Karalystės prekių eksporto (į Vokietiją – 9,9%, į Prancūziją – 6,7%, į Nyderlandus – 6,5%), o iš ES nepriklausančių šalių 16% eksporto vertės tenka JAV, 6,4% – Kinijai, ir 3,3% – Šveicarijai.

2019 m. Jungtinės Karalystės importas siekė 618 mlrd. EUR ir 50% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 12%, iš Nyderlandų – 7,8%, iš Prancūzijos – 5,6%), o iš ES nepriklausančių šalių – 9,7% importo atvežama iš JAV, 9,5% – iš Kinijos, 3,4% – iš Šveicarijos.

Šaltinis: Office for National Statistics, Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Jungtinės Karalystės pagrindiniai rodikliai 2017–2019 m.

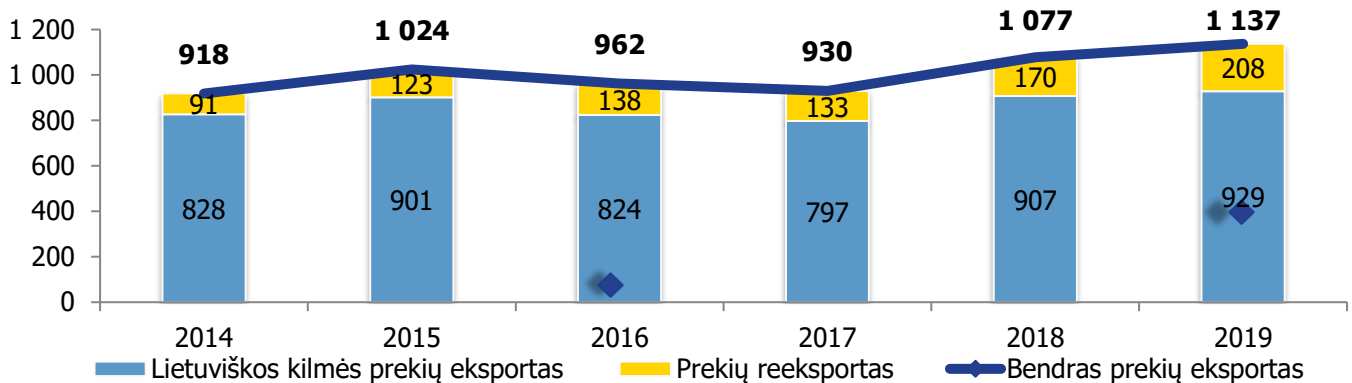
	2017		2018		2019	
	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3,5 %	9	3,8 %	9	3,8 %	8
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	5,9 %	6	5,8 %	6	5,2 %	6
Šalies dalis prekių reeksporte	1,0 %	11	1,4 %	10	1,8 %	10
Šalies dalis prekių importe	3,8 %	9	3,0 %	11	2,5 %	13
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	4,6 %	7	4,5 %	8	4,6 %	7
Šalies dalis paslaugų importe	5,0 %	6	4,3 %	6	3,9 %	7

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. PREKYBA PREKĖMIS

2019 m. Jungtinė Karalystė buvo 8-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 3,8% (1,1 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. 82% Lietuvos prekių eksporto į Jungtinę Karalystę 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas ir 18% – reeksportas.

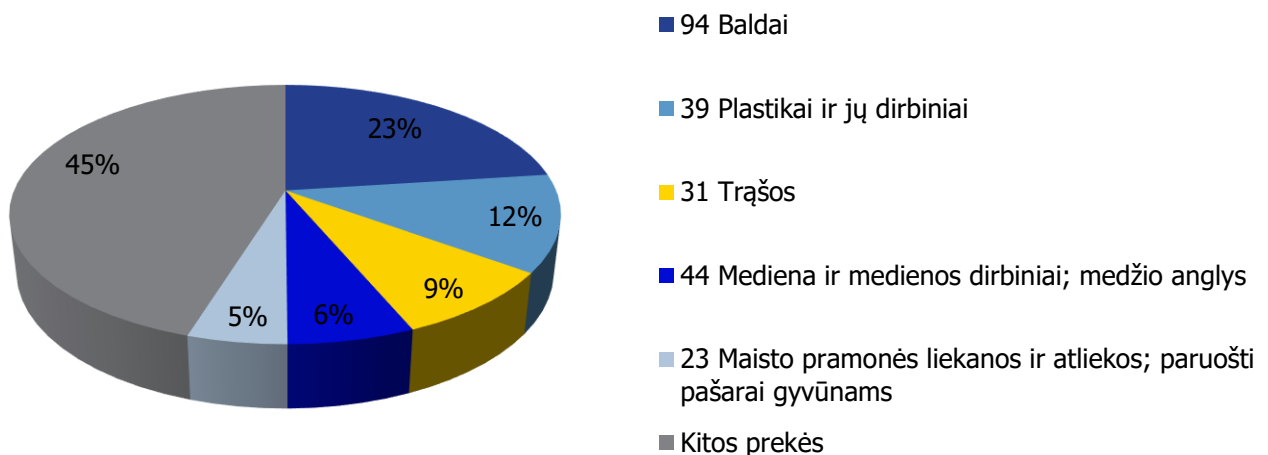
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę 2014-2019 m., mln. EUR.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Jungtinė Karalystė 2019 m. buvo 6-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 5,2% (929 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Iš lietuviškos kilmės prekių į Jungtinę Karalystę daugiausiai buvo eksportuota baldų – 23% arba 213 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), plastikų ir jų dirbinių – 12% arba 112 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), trąšų – 8,6% arba 80 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), medienos ir jos dirbinių – 6,3% arba 58 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka).

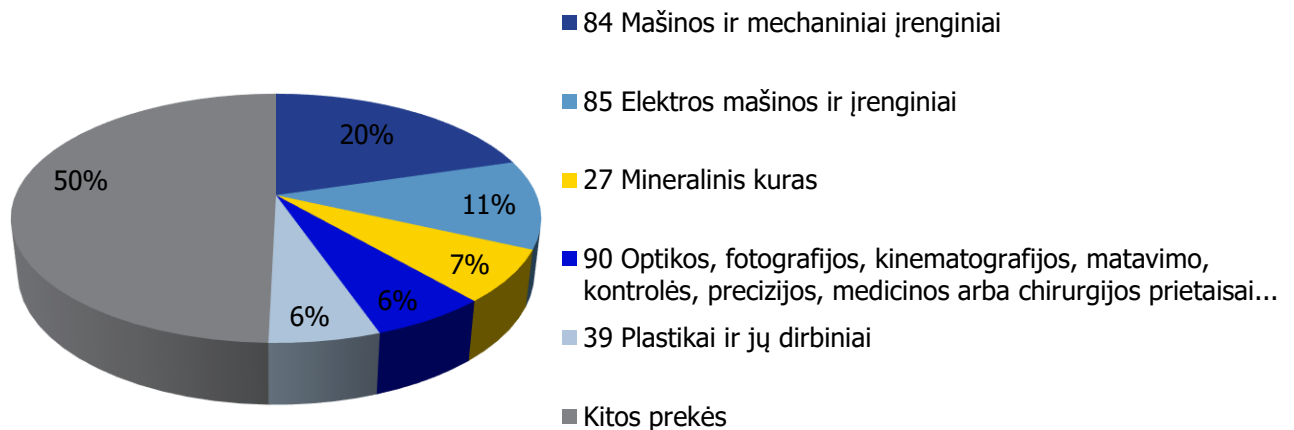
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Jungtinė Karalystė buvo 13-a didžiausia Lietuvos importo tiekėja ir jai teko 2,5% (794 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Jungtinės Karalystės 2019 m. daugiausiai importavomės mašinų ir mechaninių įrenginių – 20% arba 162 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja), elektros mašinų ir įrenginių – 12% arba 92 mln. EUR (9-a didžiausia importo tiekėja), mineralinio kuro – 6,8% arba 54 mln. EUR (10-a didžiausia importo tiekėja), optikos, matavimo, medicinos ir kitų prietaisų – 6,0% arba 48 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja).

3 pav. Lietuvos prekių importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2019 m.

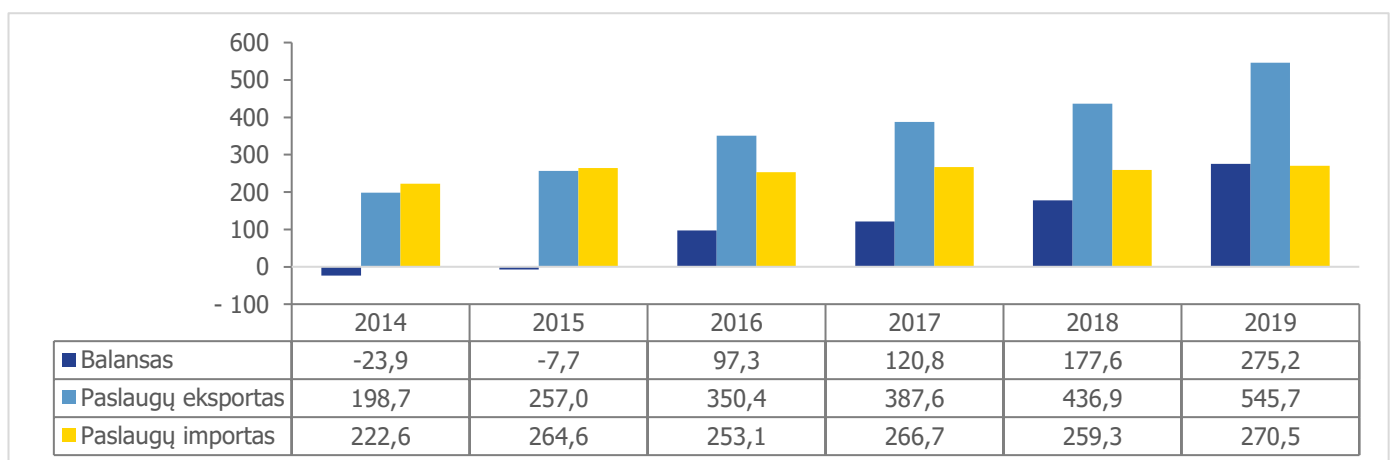

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PREKYBA PASLAUGOMIS

2019 m. Jungtinė Karalystė buvo 7-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 4,6% (546 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Jungtinės Karalystės siekė 271 mln. EUR, kas sudarė 3,9% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m. ir Jungtinė Karalystė buvo 7-a didžiausia paslaugų importo tiekėja.

4 pav. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2019 m., mln. EUR

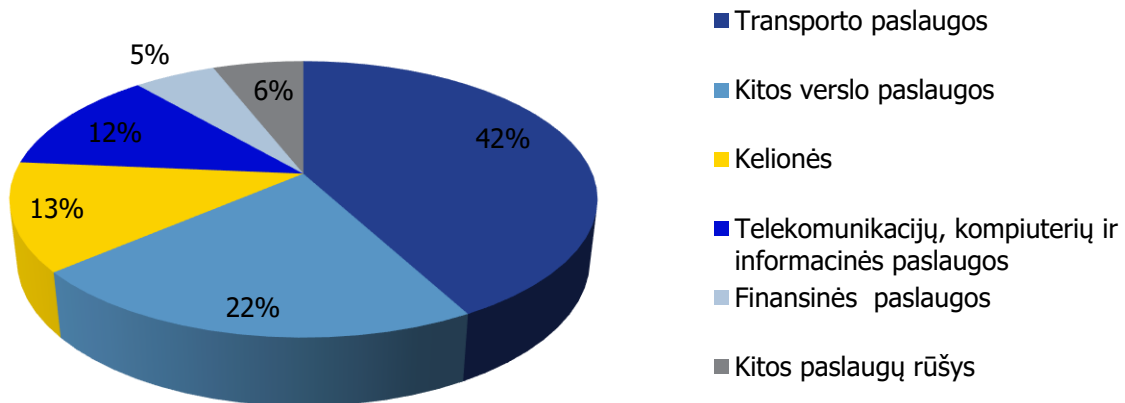

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Jungtinės Karalystę daugiausiai buvo eksportuota transporto paslaugų – 42% arba 230 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų (virš 50% - veiklos nuomos paslaugos) – 22% arba 118 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 13% arba 69 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka).

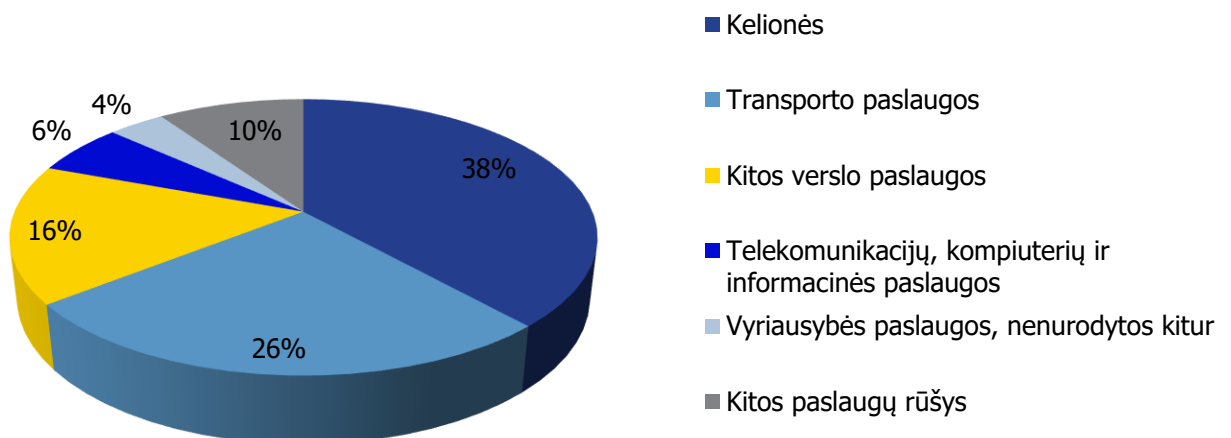
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Jungtinę Karalystę struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kelionių – 38% arba 104 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 26% arba 71 mln. EUR (13-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 16% arba 44 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja).

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta virš 2500 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinės Karalystės rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinę Karalystę yra šie: chemijos pramonė produktai, maisto produktai, mašinos ir įrenginiai, drabužiai ir tekstilės gaminiai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Jungtinės Karalystės rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	2553
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	298
Maisto produktų gamyba	275
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	238
Drabužių siuvimas (gamyba)	199
Tekstilės gaminių gamyba	187
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	149
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	143
Pagrindinių metalų gamyba	127
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	111
Elektros įrangos gamyba	111
Kita gamyba	103
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	86
Kitos	526

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.